

PLANTAARDIGHEDEN

Dirk den Ottelander, coördinator plantenwerkgroep

Wit hongerbloempje

April tot juni is de tijd om op zoek te gaan naar het wit hongerbloempje.

Een klein eenjarig plantje, vaak niet meer dan 10 centimeter hoog met hele kleine witte bloempjes.

Niet erg opvallend. Maar zeker de moeite waard om eens naar te zoeken, want onze streek (de Alblasserwaard, de Vijfheerenlanden en aangrenzend Gelderland) is dé plek waar dit plantje voorkomt. Elders in ons land is het plantje zeldzaam tot zeer zeldzaam.

En bij ons? Is het regelmatig te vinden op taluds van dijken en wegen, het kan ook hoog op slootkanten staan. Het houdt van open, vaak iets zanderige grond en heeft een uitgesproken hekel aan natte voeten, dus je moet

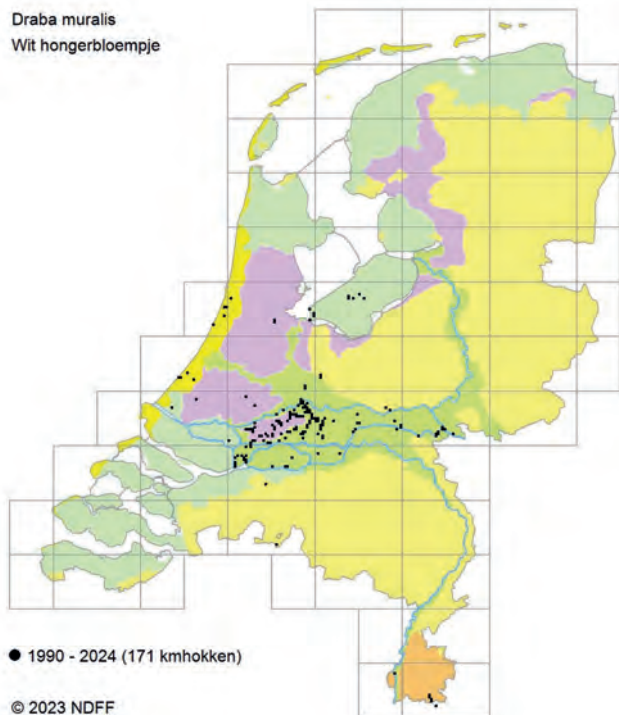
het zoeken op hellingen en hellinkjes waar regenwater makkelijk en snel vanaf loopt.

Het wit hongerbloempje behoort tot de familie van de kruisbloemen, net als bijvoorbeeld het herderstasje, de pinksterbloem en het raapzaad. De bloempjes zijn echter veel kleiner en onopvallender dan die van pinksterbloem en raapzaad. Die van herderstasje zijn wel ongeveer even klein. Herderstasje en wit hongerbloempje hebben nog een gemeenschappelijk kenmerk: hun bladen zijn bezet met sterharen, dat is alleen goed te zien met een sterke loep (vergroting 10 à 12 x). De hauwtjes van wit hongerbloempje lijken veel op de hauwtjes van vroegeling, een ander eenjarig wit kruisbloempje dat iets eerder begint te bloeien.

Waar komt die naam hongerbloempje van-

Links wit hongerbloempje op de Bastaardkade bij Lexmond, in het begin van de bloei. De stengelbladen zijn ongesteeld. Rechts een rozet. Zowel rozet- als stengelbladen zijn gezaagd en bezet met sterharen.

Links: verspreiding per km-hok. Rechts: wit hongerbloempje op talud van knooppunt Everdingen.
Alle foto's zijn gemaakt door Dick Kerkhof.

daan? Mogelijk van de standplaats. Het wit hongerbloempje groeit namelijk goed op open, wat uitgehongerde grond. Talrijk optreden werd vroeger gezien als een teken van hongersnood of in ieder geval dat de grond ongeschikt was om iets op te verbouwen.

Maar ja of dat waar is? Ik sta open voor andere, betere verklaringen.

De wetenschappelijke naam van het wit hongerbloempje is *Draba muralis*. Dat *muralis* betekent 'op een muur groeiend'. Voor ons komt dat vreemd over, omdat je het in Nederland zelden of nooit op een muur zult vinden. Maar in de ons omringende landen heeft het wit hongerbloempje allerlei namen die erop duiden dat het wel degelijk een plant is die op muren groeit (wall whitlowgrass in Engeland, drave des murailles in Frankrijk en Mauer-Felsenblümchen in Duitsland). Dus die wetenschappelijke naam zal wel ergens op slaan. Een paar jaar geleden stond het bij ons trouwens op een in steen gelegd talud bij het tunneltje voor voetgangers en fietsers onder de Oude Rijksweg in Lexmond – dat was toch wel een muurachtige standplaats. In 2023 za-

gen we het daar niet meer, maar wel iets verderop op een grazig talud, samen met onder andere heel veel zandraket, nog zo'n eenjarig, wit kruisbloempje.

Omdat het wit hongerbloempje zo'n weinig opvallend plantje is, maar kort bloeit (enkele weken) en daarna snel verdort, wordt het vaak over het hoofd gezien bij inventarisaties en waarnemingen. Ook in onze streek hebben we zeker nog geen volledig beeld van waar dit plantje staat. Daarom zijn we als Plantenwerkgroep van de Natuur- en Vogelwacht begonnen om in kaart te brengen waar in onze streek dit plantje allemaal voorkomt. Kijk er ook naar uit en meld je waarneming, hetzij direct via [Waarneming.nl](https://www.waarneming.nl), of anders aan Dirk den Ottelander, de coördinator van de Plantenwerkgroep.

Vind je het trouwens leuk om wilde planten te zoeken en te herkennen? Doe dan eens mee met de Plantenwerkgroep, je bent van harte welkom. Ons zomerprogramma staat op de website:

<https://www.natuurcentrum.nl/werkgroepen/planten/zomerprogramma-2023/>